

Motion av Elsa Eliasson och Alfred Björfjäll angående avskaffande av enprocentsregeln

Bakgrund

Idag gäller den så kallade enprocentsregeln i Göteborgs kommun. Det kan låta tråkigt, men det är mycket viktigare än vad du tror. Regeln innebär att vid offentliga byggprojekt är det krav på att en procent av budgeten ska gå till konstnärlighet i projektet. När man först hör om enprocentsregeln kan detta verka trevligt. I själva verket är det en onödig och kostsam regel - en regel som måste bort.

Sättet som enprocentsregeln fungerar idag, där pengarna måste finansieras till just de projekten, leder ofta till onödigt höga kostnader för projektet och att konst tvingas fram som inte alls möter göteborgarnas intresse eller passar in i omgivningen. Ett exempel på detta är verket "Rainbow Snake" vid Västlänken i Haga, som kostar kommunen hela *24 miljoner kronor* - och det är bara en liten del av all konst i Västlänken-projektet. Vi påminner igen om att detta är pengar som skulle kunna användas till att lösa betydligt fler och större problem, såsom gängkriminalitet, bättre skolmat eller gratis busskort 24/7. Tänk på era motioner och det ni vill förändra; de pengar som ni vill lägga på förändring går idag till detta. Det är rakt av definitionen av skatteslöseri. Ett annat fall är Skytteskolan där man byggde en oanvändbar basketplan full med träd på elevernas skolgård och kallade det för "konst". Politikerna må kalla det för "konst" om de så vill, men vad detta i själva verket är, är slöseri av pengar.

Detta slöseri med skattepengar blir dyrt. De senaste två åren har kommunen spenderat över *80 miljoner kronor* i enprocentsregelns namn. Vi vill inte att staden ska sluta lägga pengar på konst, men finansieringen måste ske på ett annat sätt, så att fler resurser kan gå till saker som på allvar är långsiktigt gynnsamma och givande för göteborgarna - som en tryggare skola och stad, gratis busskort för unga och ett bättre klimatarbete.

Det är dessutom så att konst redan finansieras av kommunen på andra sätt, och genom företag och donationsfonder/välgörenhet. Intresset för konst i staden kommer alltid att finnas och det är något som vi till fullo står bakom och stöttar. Men kommunala ansvarslösa politikers vilja att piffa till sina storbyggen får inte komma före skattebetalarnas rätt till ett effektivt och rättvist hanterande av deras pengar.

Förslag till beslut

Vi yrkar därför på att ungdomsfullmäktige ska anordna en dialog angående avskaffandet av enprocentsregeln tillsammans med politiker som jobbar med frågan i Göteborg.

Elsa Eliasson, Stadsområde Sydväst

Alfred Björfjäll, Stadsområde Sydväst

FN:s konvention om barnets rättigheter har som mål att ge barn, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. En särskilt viktig artikel för ungdomsfullmäktige är artikel 12, att alla barn har rätt att göra sin röst hörd och vara delaktiga i beslut som rör dem.

Dessa artiklar i barnkonventionen är också viktiga för det här förslaget:

- ☐ 1. Som barn räknas varje människa under 18 år.
- ☐ 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.
- ▶ 3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.
- ☐ 4. Varje stat ska ta ansvar för och nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter. Där det behövs ska stater samarbeta internationellt.
- ☐ 5. Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppföstran och utveckling. De ska också stötta barnet i att få sina rättigheter uppfyllda.
- ☐ 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.
- ☐ 7. Barn har rätt till ett eget namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka dess föräldrar är och få deras omvårdnad.
- ☐ 8. Barn har rätt till sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släktförhållanden.
- ☐ 9. Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.
- ☐ 10. Barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats.
- ☐ 11. Varje stat ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.
- ▶ 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.
- ▶ 13. Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.
- ☐ 14. Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.
- ☐ 15. Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.
- ☐ 16. Barn har rätt till ett privatliv.
- ☐ 17. Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.
- ☐ 18. Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppföstran och utveckling, med statens stöd.
- ☐ 19. Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.
- ☐ 20. Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.
- ☐ 21. Vid adoption ska staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.
- ☐ 22. Barn på flykt har rätt till skydd, och hjälp att spåra och hitta sina föräldrar eller andra familjemedlemmar.
- ☐ 23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp att aktivt delta i samhället.
- ☐ 24. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.
- ☐ 25. Varje stat ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.
- ☐ 26. Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.
- ☐ 27. Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.
- ☐ 28. Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.
- ☐ 29. Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.
- ☐ 30. Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.
- ☐ 31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.
- ☐ 32. Barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot arbete som är skadligt eller som hindrar barnets skolgång.
- ☐ 33. Barn ska skyddas från narkotika.
- ☐ 34. Barn ska skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.
- ☐ 35. Varje stat ska förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.
- ☐ 36. Varje stat ska skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.
- ☐ 37. Barn ska inte utsättas för tortyr, annan grym behandling, bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
- ☐ 38. Varje stat ska säkerställa skydd och omvårdnad av barn som berörs av en väpnad konflikt.
- ☐ 39. Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
- ☐ 40. Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.
- ☐ 41. Om det finns bestämmelser i en stat, som går längre för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna.
- ☐ 42. Varje stat ska göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.
- ☐ 43.–54. Regler om hur barnkonventionen följs upp och vad stater ska göra för att följa den.

Det här är en sammanfattning av barnkonventionen. För mer information och för att läsa barnkonventionen i sin helhet: [unicef.se/barnkonventionen](https://www.unicef.se/barnkonventionen)